

DUINVERPLAATSING

door Richard VERBANCK

Eerst even ter herinnering. In 1935 schreef Karel LOPPENS in het tijdschrift "Biekorf" dat hij op het strand van Bredene, tegenover kilometerpaal 33, sporen van bewoning had gevonden van "het verzwolgen vissersgehucht BLUTSYDE".

Ik heb deze bewering weerlegd in het maandblad De Plate van januari 1988, en meer uitgebreid in het boek "Bredeniana" (1988). Ik heb aangetoond dat het gehucht BLUTSYDE (geen vissersplaats) kon gelegen hebben omtrent het Klein Strand te Oostende. Verder kon ik met quasi zekerheid schrijven dat de sporen van bewoning op het strand te Bredene wijzen op woningen die eeuwen geleden achter de duinen lagen maar verdwenen onder het zand door duinverplaatsing. De zee won verder op het land, zodanig dat de woningresten na verloop van tijd te voorschijn kwamen op het strand. Hetzelfde kwam voor te Raversyde.

Tot zover deze inleiding. Deze week vond ik in het Franse tijdschrift "Thalassa" (sept. 1991) een korte nota over het hoogste duin van Europa, gelegen aan de ingang van het "Bassin d'Arcachon", in Zuid-west Frankrijk. Mijn zienswijze wordt beaamd. Ik citeer vooraf de laatste zin van de nota : "L'archeologie des sables ne fait que débiter".

Het duin van LE PYLA heeft een lengte van 3 kilometer. Ten gevolge van de zeewinden is er logischerwijze een zachte glooiing naar zee toe. Aan de landzijde is de helling eerder steil. De hoogte van het onbegroeide duin werd kortelings geschat op 110 meter, dit is zo hoog als de O.L.Vr. toren te Antwerpen. In sommige jaren trekt de "zandhoop" tien meter het land in en bedekt de achterliggende sparrebomen. Tijdens de februaristormen van 1990 bedroeg deze afstand vijftien meter.

De vorming van dit duin, dat zestig miljoen kubieke meter zand omvat, heeft 12.000 jaar geduurd. Maar nu komt het : sedert 1983 werd het duin afgekalfd door zware stormen en hoge vloed. Op het strand vindt men nu voorwerpen en sporen van bewoning die ooit door het bewegende duin werden bedekt. Zo ontdekte men potten uit het bronstijdperk en het ijzertijdperk (zevende eeuw voor J. Chr.) en dan, van veel later, een woning uit de tijd van Louis XIII (17e eeuw).

Onze duinen hebben daarmee geen vergelijk. Ze zijn eerstens veel lager, tweedens veel jonger, en tenslotte begroeid daar waar het duin van LE PYLA kaal is (een stuiver). Men heeft daar zelfs woe-tijnfilms gedraaid. Ook de T.V.-film die ik deze week heb gezien speelt zich aldaar af ("La grande dune").

Eén lezer zal zich wellicht afvragen waarom ik belangstelling heb voor de streek van Arcachon. In 1940 heb ik daar gedurende twee maanden verblijf gevonden. Ik heb gewerkt in een kistenfabriek tegen 2,25 ₣ per uur en heb oesters gegeten aan 8 ₣ het honderd. Ik heb er veel gezwommen want het was dit voorjaar vreselijk warm. De Fransen zwommen niet : "Pas avant la Saint-Jean". Tot mijn schaamte moet ik bekennen dat ik de moed niet vond om tot het duin van LE PYLA te fietsen (9 km.). Het spijt me nu werkelijk.